

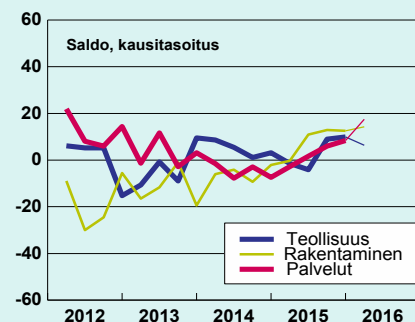
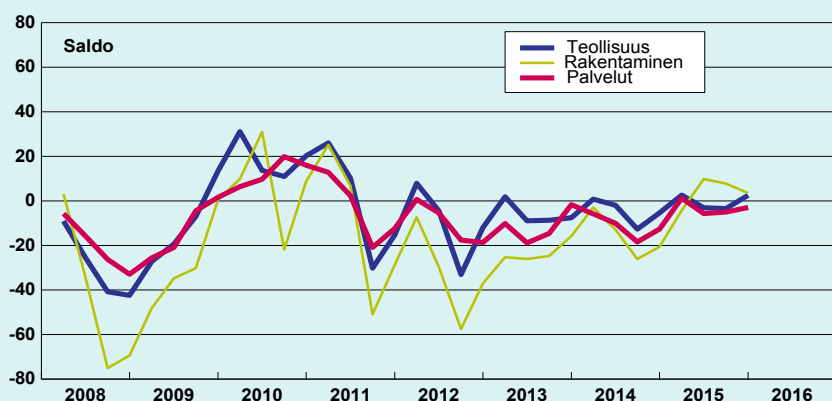

Suhdannebarometri

Helmikuu 2016

Suhdannebarometri

Helmikuu 2016

Suhdanteet helmikuussa 2016

- Kaikkien päätoimialojen suhdan-
netilanne alle keskimääräisen
- Suhdanteiden yleiskuva säilyy
vaativattomana koko vuoden 2016
alkupuoliskon: elpymisodotukset
hentoja
- Tuotanto kasvaa loivasti, mutta
henkilöstö vähenisi yhä
- Kannattavuuskehitys vaihtelee
voimakkaasti yrityksittäin
- Epävarmuus maailmantalouden
suunnasta lisääntyy – konsensusen-
nusteissa kasvu silti kohtalaista

EK:n tammikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdanneodotuksissa seuraavalle puolelle vuodelle ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Suhdanteiden yleiskuvan ennustetaan jatkuvan heikkona koko vuoden 2016 alkupuoliskon, ja elpymisodotukset ovat vain vähäiset. Tämänhetkisen suhdannetilanteen kuvataan olevan tavanomaista heikompi kaikilla päätoimialoilla.

Elpymisodotukset ovat hentoja

Suhdanteisiin ei ennusteta suuria muutoksia seuraavan puolen vuoden aikana. Tuotanto kasvaa, mutta kasvuluvut jäävät pääosin mataliksi.

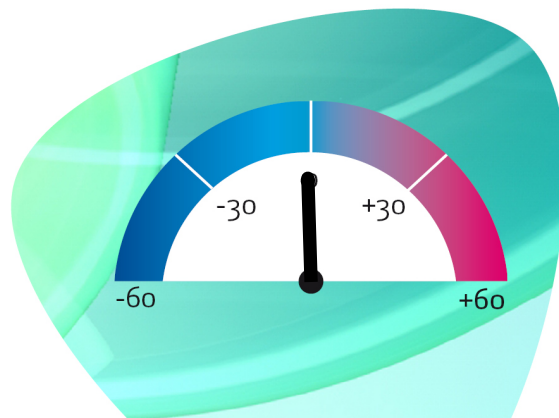
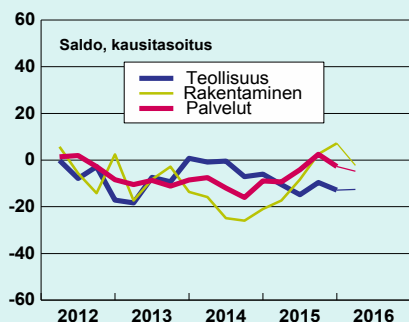
Teollisuuden yleisiä suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku nousi tammikuussa +3 pisteeseen (lokakuussa -3). Rakentamisen suhdannenäkymät olivat saldoluussa +4 (lokakuussa +8). Palvelualojen suhdanneodotukset kohenivat aavistuksen, ja niiden lukema oli -3 (lokakuussa -5).

Teollisuus odottaa tuotantonsa kasvavan hitaasti sekä ensimmäisellä että toisella vuosineljänneksellä. Palveluyritysten hidas myynnin kasvu nopeutuisi jonkin verran lähikuukausina. Rakentamisessa tuotannon arvioidaan kasvavan kohtalaisesti.

Henkilöstön määrän ennustetaan supistuvan vähän kaikilla päätoimialoilla.

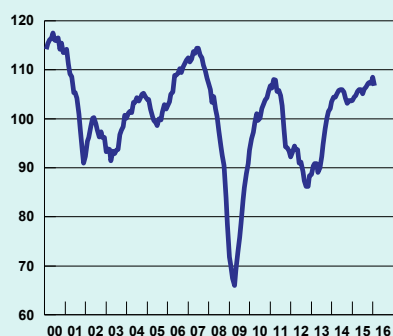
Teollisuuden tilauskanta on selvästi keskimääräistä matalampi, ja myös rakentamisessa tilauskanta on hieman alle tavanomaisen. Teollisuuden kapasiteetin käyttöaste on jonkin verran kohentunut, mutta edelleen melko matala. Kannattavuusodotuksissa on voimakasta yritysکوhtaista hajontaa. Keskimäärin kannattavuus pysyisi kuitenkin nykyisellään.

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

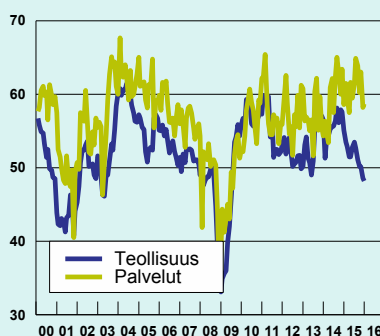
Koko elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat edelleen vaatimattomat. Heikko suhdannekuva jatkuu vuoden 2016 alkupuoliskon. Teollisuuden ja rakentamisen elpymisodotukset ovat vähäiset, ja palveluissa suhdannetilanne jatkuu nykyisellään.

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Lähde: EU:n komissio

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Lähde: ISM

Euron dollarikurssi

Lähde: Suomen Pankki

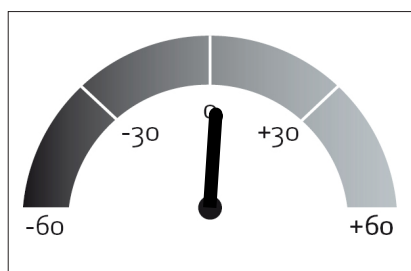
Kansainväliset suhdanneindikaattorit kohtalaisen vahvoja

Pelot kehittyvien markkinoiden äkkijarrutuksesta ovat hallinneet finanssimarkkinoita viime aikoina. Globaalista talouskasvusta ennustetaan silti kohtalaista, vaikka erityisesti Kiinan nopea vauhti on hidastumassa. USA:ssa kasvu jatkuu, mutta vahva dollarin ja keskuspankin kiristetty rahapolitiikka aiheuttavat epävarmuutta.

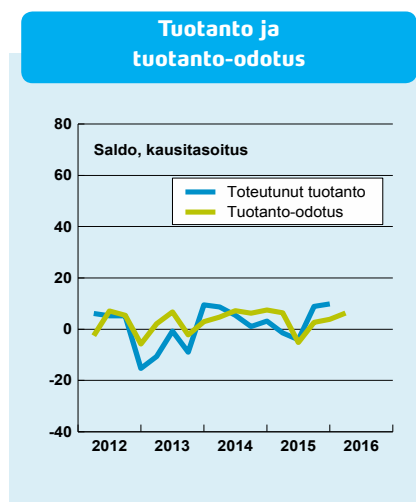
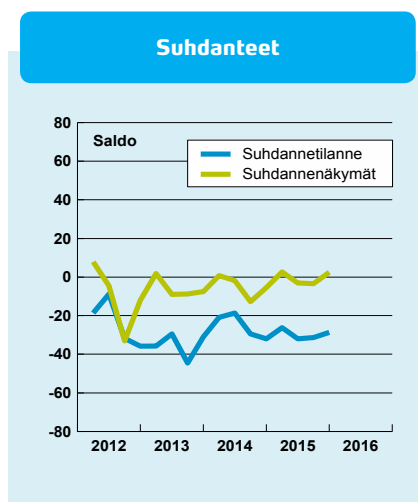
EU-maiden kasvu on virinnyt ja sekä yritysten että kuluttajien odotukset ovat vankistuneet. Ne ovat keskimäärin selvästi vahvemmat kuin Suomessa. USA:ssa kuluttajien ja palveluyritysten luottamus on säilynyt korkealla, mutta teollisuuden odotukset ovat painuksissa.

Teollisuus

- Suhdanteissa ei ole tapahtunut muutoksia: heikko tilanne on jatkunut yli vuodenvaihteen
- Tuotannon määrä on kasvanut vain hyvin hitaasti
- Vain hyvin vähäisiä elpymisodotuksia vuoden 2016 alkupuoliskolle (näköymien saldoluku +3)
- Tuotannon kasvu jää hitaaksi ja henkilöstö vähenee jonkin verran

Teollisuuden suhdannenäkymät

EK:n tammikuussa tekemän tiedustelun mukaan suomalaisten teollisuusyritysten suhdanteet ovat jatkuneet selvästi keskimääräistä vaisumpina (nykytilanteen saldoluku -28).

Vain hentoja elpymisodotuksia

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat varovaiset, ja seuraavalle puolelle vuodelle ennustetaan vain aavistuksen kohennusta suhdanteisiin.

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +3 (lokakuussa -3). Tammikuussa tehdyssä tiedustelussa 12 prosenttia vastaajista ennusti tilanteensa paranevan kevään ja kesän 2016 aikana. Suhdannekuvan synkistymistä enteili yhdeksän prosenttia yrityksistä, ja 79 prosentin mukaan suhdanteet pysyisivät nykyisellään seuraavan puolen vuoden aikana.

Tuotannon kasvu jää vuoden 2016 alkupuoliskolla hitaaksi

Teollisuusyritysten tuotannon määrä kasvoi tiedustelun mukaan hitaasti viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Myös tammi–maaliskuussa kasvun arvioidaan jäävän loivaksi,

eikä loppukeväällekään ole juuri vahvempia kasvuodotuksia.

Tuotantokapasiteetin käyttöaste on vähän elpynyt, mutta vielä melko matala. Tammikuussa 68 prosentilla vastaajista oli kapasiteetti täysin hyödynnettyä.

Tilauksia hieman aiempaa enemmän - tilauskannan taso matala

Teollisuusyritysten saamien uusien tilausten määrä kasvoi viime vuoden lopulla odotetusti hieman. Myös lähikuukausina tilauksia ennustetaan saatavan vähän aikaisempaa enemmän. Tilauskannan tämänhetkinen taso on selvästi keskimääräistä matalampi.

Valmiiden tuotteiden varastot ovat vähän kasvaneet, ja niiden taso on hieman normaalia suurempi.

Henkilöstön määrä laskee edelleen

Teollisuusyritysten henkilöstön määrä laski edelleen loka–joulukuussa. Myös lähikuukausille ennustetaan jonkin verran työvoiman vähenemistä.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-5	10	-15	1	13	13	-5	-4	5	2	3	4
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-5	-5	-1	24	3	0	1	10	-1	-3	3
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	54	62	48	53	64	64	58	63	62	58	58	68
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-27	-23	-35	-37	-16	-24	-27	-30	-19	-18	-24	-28
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-23	-23	-33	-33	-15	-25	-31	-30	-21	-21	-29	-32
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	-1	8	2	4	5	5	5	8	9	0	6
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-17	5	-13	-8	0	11	-11	-14	-10	-2	-14	-21
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-8	-21	-29	-7	2	-16	-19	-19	-4	-19	-26	-12
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	-5	2	14	-1	6	-4	10	19	-17	-24	0
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	-2	4	30	24	6	12	17	13	16	5	12
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	57	52	57	55	53	53	49	54	52	55	57	51
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	3	2	2	4	6	6	5	5	6	5	5
puute kapasiteetista	4	6	5	4	5	7	3	4	5	5	4	3
riittämätön kysyntä	47	42	47	47	42	43	41	45	42	45	48	42
rahoitusvaikeudet	6	7	4	7	7	5	7	5	3	6	5	4
muu este	2	1	4	3	2	4	3	3	4	1	2	2
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-35	-29	-45	-31	-20	-18	-29	-31	-26	-32	-32	-28
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	-8	-8	-7	1	-2	-13	-5	3	-3	-3	3

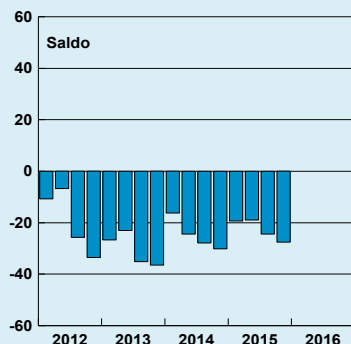
Kysyntä heikkoa, kannattavuudessa suurta hajontaa

Myyntihinnat laskivat jonkin verran loka–joulukuussa. Seuraavan kolmen kuukauden aikana laskun arvioidaan pysähtyvän. Myös kustannustason kuvataan alentuneen jonkin verran loppuvuonna. Lähikuukausien aikana kustannuksiin ei odoteta muutoksia.

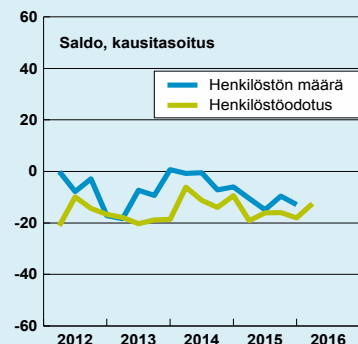
Kannattavuus pysyi keskimäärin vakaana. Sen kehityksessä on yhä huomattavaa yrityskohtaista hajontaa. Myös kannattavuusodotuksissa lähikuukausille on suurta hajontaa: sekä kannattavuuden paranemista että sen heikkenemistä odottavia yrityksiä on runsaasti.

Kysyntää kuvasi tammikuussa vaimeaksi 42 prosenttia vastaajista (lokakuussa 48 %). Työvoimapulaa koki 5 %, rahoitusvaikeuksia 4 % ja kapasiteettipulaa 3 % yrityksistä.

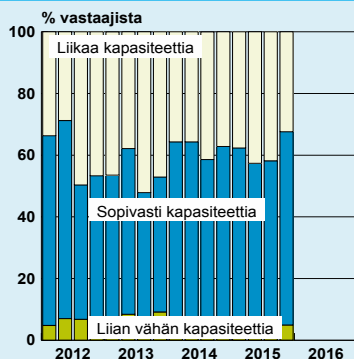
Tilaukanta

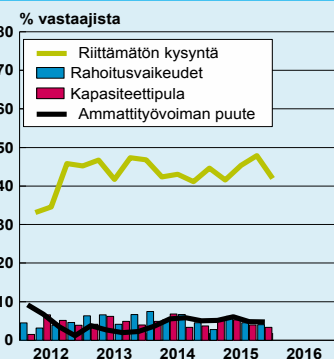
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

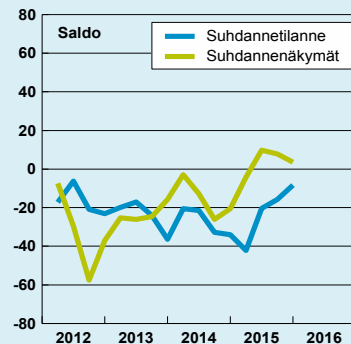
Tuotannon kasvun esteet

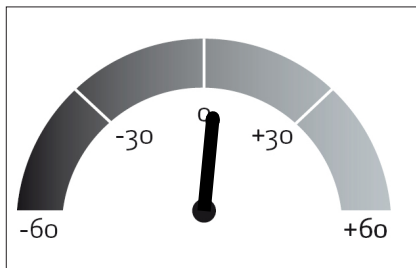
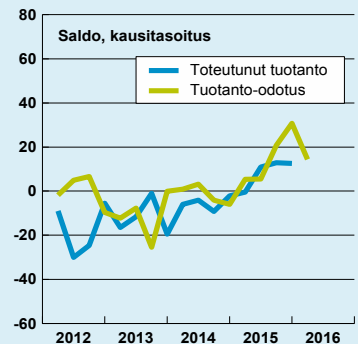
Rakentaminen

- Suhdanteet vahvistuneet vähitellen, mutta nykytilanne silti alle normaalin (saldoluku -9)
- Tilauskanta silti alle tavanomaisen
- Tuotantomäärien kasvu kiihtyi kohtalaiseksi
- Suhdanneodotukset varovaisen myönteiset (saldoluku +4): loiva elpyminen jatkuu seuraavan puolen vuoden aikana

Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Rakentamisen suhdannenäkymät

Rakennusyritysten suhdanteet ovat jatkaneet pientä paranemistaan. Siitä huolimatta tämänhetkistä tilannetta kuvataan edelleen vähän keskimääräistä vaisummaksi (saldoluku -9). Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat varovaisen myönteiset, ja suhdanteiden arvioidaan vahvistuvan vähän lisää.

Tuotanto kasvanut vähän – tilauskanta silti alle normaalin

Uusien tilausten määrä pysyi odotetusti melko vakaana loka-joulukuussa. Tilauskannan kuvataan kuitenkin olevan jonkin verran tavanomaista matalampi.

Tiedustelun vastaajayritysten tuotanto kasvoi loivasti loppuvuona. Kehitys oli hieman vaatimattomampaa kuin edellisessä tiedustelussa esitetyt arviot. Henkilökunnan määrä pysyi odotetusti vakaana. Myymättömiä huoneistojen määrä oli hieman tavanomaista suurempi.

Myyntihinnat laskivat hieman, eikä kustannuksissa tapahtunut suuria muutoksia. Myös kannattavuus oli vakaa.

Suhdanneodotukset varovaisen myönteiset

Rakennusyritysten suhdanneodotukset ovat edelleen varovaisen myönteiset. Suhdanteiden loivan kohene- misen odotetaan jatkuvan kevään ja kesän 2016 aikana.

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +4. Vahvistuvia suhdanteita odotti nyt 13 prosenttia rakennusala- sta, ja yhdeksän prosent- tia arvioi tilanteen heikkenevän. Yli kolme neljäsosaa eli 78 % vastaajista ennusti vakaata suhdannekehitystä.

Edellisessä, lokakuussa tehdyssä tiedustelussa suhdannenäkymien saldoluku oli +8.

Tuotannon kasvun ennustetaan vauhdittuvan

Uusien tilausten määrän ennustetaan kasvavan aavistuksen lähikuukausi- en aikana. Tuotannon kasvu nopeu- tuisi kohtalaiseksi ensimmäisellä neljänneksellä, ja jatkuisi samankal- taisena myös loppukevällä.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-27	5	4	-29	-17	15	-5	-12	-12	32	17	2
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-17	-14	-13	18	2	-17	-10	20	27	21	-2
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	70	67	75	72	69	80	56	55	63	83	79	71
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-25	-7	-13	-33	-27	-15	-32	-39	-21	4	-9	-22
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-21	-34	-39	-37	-36	-41	-41	-20	-10	-34	-16	-13
Mymättömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	4	5	11	22	-13	29	45	30	24	9	20	10
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-26	24	-4	-36	-26	5	-27	-41	-27	19	3	-13
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	-23	-30	-25	-3	-25	-53	-15	17	6	-16	-7
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	62	10	17	30	31	-6	-59	2	29	-43	-43	7
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	-24	-81	-2	3	9	-77	-7	5	-43	-8	21
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	64	70	65	78	71	61	75	70	77	69	61	67
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	11	17	6	7	13	8	10	8	29	14	19
puute kapasiteetista	0	6	0	0	3	1	0	2	4	0	5	5
riittämätön kysyntä	44	53	49	69	58	46	61	60	57	45	49	45
rahoitusvaikeudet	25	23	15	16	7	9	7	7	15	9	3	8
muu este	3	2	2	11	8	2	9	4	10	3	3	5
Suhdannen tilanne tällä hetkellä	-20	-18	-25	-36	-21	-21	-33	-34	-43	-21	-16	-9
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-25	-27	-25	-16	-3	-12	-26	-21	-4	10	8	4

Henkilöstön määrä pysyisi likimain ennallaan, kun tilannetta tarkastellaan kausivaihtelusta puhdistettuna.

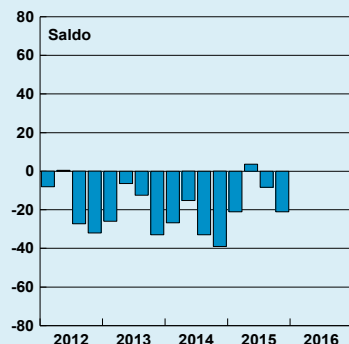
Myyntihinnoissa ja kustannuksissa ei ennusteta tapahtuvan suuria muutoksia. Kannattavuuden enteilläään paranevan vähän.

Kapasiteetin käyttöaste kohenee – monilla yrityksillä silti heikko kysyntä

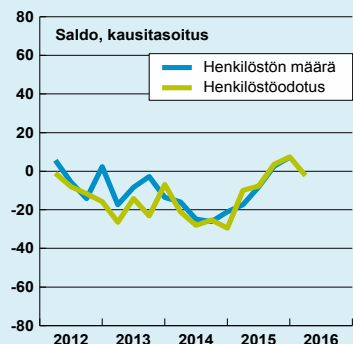
Kapasiteetin käyttöaste on korkeampi kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Tammikuussa 71 % yrityksistä kuvasi kapasiteettinsa olevan kokonaan hyödynnettyä (vuosi sitten 55 %).

Riittämätön kysyntä on silti edelleen yleisin tuotannon kasvun este. Se oli ongelmana 45 %:lla vastaajista (edellisvuonna 60 %). Rekrytointivaikeuksia koki 19 % ja rahoituska-
peikkoja 8 % vastaajista.

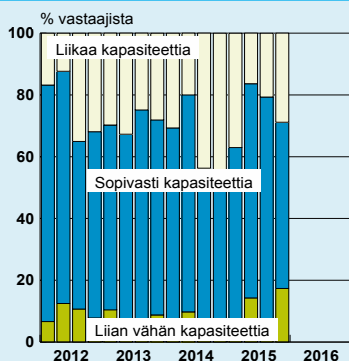
Tilaukanta

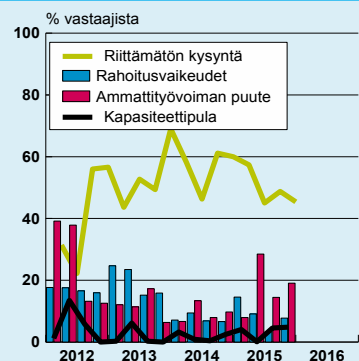
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

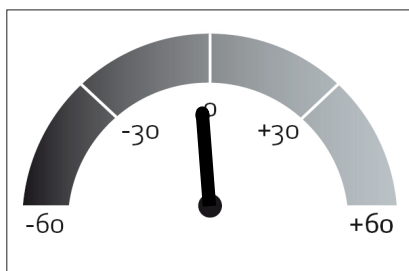

Tuotannon kasvun esteet

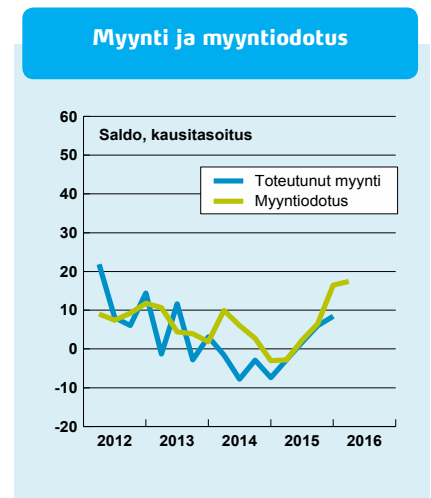
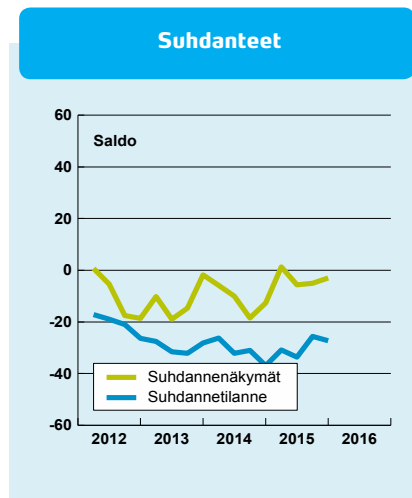

Palvelut

- Suhdanne tilanne yleisesti keskimääräistä heikompi
- Myynti kääntyi viime vuoden lopulla loivaan kasvuun
- Yleisen suhdannekuvan ennustetaan pysyvän nykyisellään alkuvuonna 2016 (saldoluku -3)
- Myynnin kasvun enteilläään vähitellen paranevan, mutta henkilöstö vähenisi vielä loivasti

Palveluyritysten suhdannenäkymät

Suomalaisten palveluyritysten tämänhetkinen suhdannekuva on keskimääräistä heikompi (nykytilaa mittaava saldoluku -28). Suhdanteet elpyivät viime vuoden aikana vain vähän.

Yleinen suhdannekuva jatkaa pääosin nykyisellään

Lähtöleveysuuden suhdannenäkymät ovat yhä kokonaisuutena varovaiset. Yleisen suhdanne tilanteen ennustetaan jatkuvan pääosin nykyisellään seuraavalla puolen vuoden jaksolla.

Myynnin arvioidaan kasvavan hieman aiempaa ripeämmin, mutta henkilöstö vähenisi vielä eikä kannattavuus parantuisi.

Palveluyritysten yleisten suhdannenäkymien saldoluku koheni tammikuun tiedustelussa vain aavistuksen -3 pisteeseen. Edellisessä, lokakuussa tehdyssä tiedustelussa suhdannenäkymät olivat saldoluussa -5.

Tammikuun tiedustelussa 12 prosenttia palvelualojen yrityksistä arvioi suhdanteiden vahvistuvan seuraavan puolen vuoden aikana. Heikkenemistä odotti nyt 15 % ja tasaista kehitystä 73 % vastaajista.

Myynnin kasvun ennustetaan nopeutuvan vähitellen

Palvelualojen yritysten myynnin määrä kasvoi hieman viime vuoden lopulla. Myynnin kasvuvauhdin ennustetaan jonkin verran vauhdittuvan seuraavien kuukausien aikana. Myös toiselle vuosineljännekselle ennustetaan kohtalaista kasvua myyntilukuihin.

Henkilöstön määrä vähenee loivasti

Tiedusteluun osallistuneet palvelualojen yritykset kuvaavat henkilöstömääränsä pysyneen melko vakaana viime vuoden lopulla. Lähikuukausien aikana henkilöstön ennustetaan supistuvan aavistuksen.

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2013				2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	12	-5	6	-6	-9	-4	-4	-7	0	6	12
Myyntiödotus seuraavalle 3 kk:lle	13	0	-1	6	16	-2	-5	-6	12	1	14	14
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	-3	-15	-13	-7	-6	-21	-13	-8	2	-3	-7
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-3	-15	-9	-7	-4	-13	-12	-15	-7	-13	-15	-4
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	47	48	55	49	55	52	58	58	58	51	54	49
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	9	14	11	10	12	11	12	7	11	10	13	10
puute kapasiteetista	1	1	2	1	0	1	1	2	2	1	2	1
riittämätön kysyntä	35	32	40	37	41	40	42	47	41	39	38	35
rahoitusvaikeudet	4	3	3	4	4	3	5	4	4	2	5	4
muu este	3	5	5	2	4	2	6	6	7	4	3	5
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-27	-32	-32	-29	-27	-33	-32	-37	-30	-33	-25	-28
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-19	-14	-2	-6	-10	-18	-12	1	-5	-5	-3

Kysyntä virkistynyt vain hieman

Kysynnän kuvataan hieman kohen-
tuneen, mutta heikko kysyntä on
edelleen selvästi yleisin toimintaa
rajoittava tekijä. Tammikuussa 35
prosenttia yrityksistä luonnehti ky-
syntää vaimeaksi (lokakuussa 38 %).

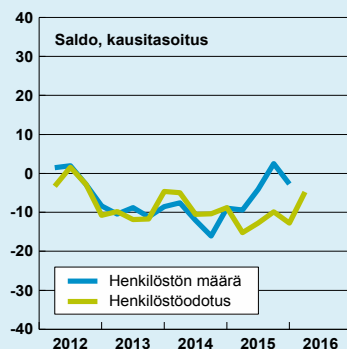
Työvoimapulaa oli nyt 10 prosen-
tilla vastaajista (lokakuussa 13 %),
ja rahoitusvaikeuksista kertoi neljä
prosenttia.

Kannattavuudessa ei tapahtu merkittäviä muutoksia

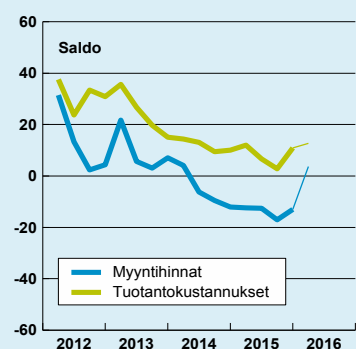
Palveluyritysten myyntihinnat las-
kivat viimeisen vuosineljänneksen
aikana vähän. Kustannukset pysyivät
lähes ennallaan. Seuraavalla kolmen
kuukauden jaksolla hintojen laskun
arvioidaan pysähtyvän. Kustannuk-
set kohoaisivat hieman.

Kannattavuuden kuvataan parantu-
neen aavistuksen edellisvuoteen näh-
den. Lähikuukausina sen ei odoteta
juuri muuttuvan.

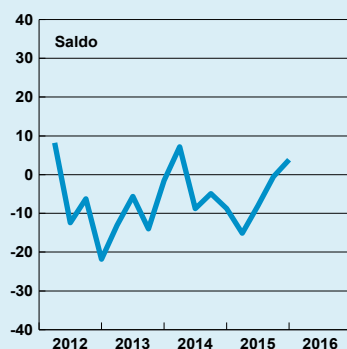
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

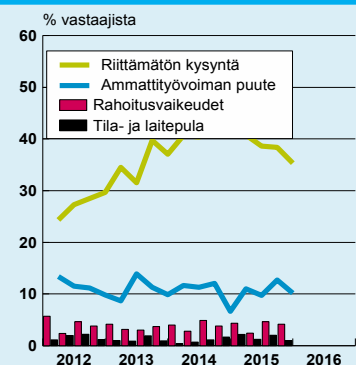
Hinnat ja kustannukset

Kannattavuus

Myyntin kasvun esteet

Elintarviketeollisuus

- Suhdannekehitys ollut melko vakaata: tämänhetkinen tilanne vähän keskimääräistä heikompi
- Tilaukanta pysyi hieman alle normaalin
- Yleiset suhdannenäkymät lähikuukausille varovaisen myönteiset (saldoluku +6)
- Henkilöstön määrän arvioidaan pysyvän ennallaan

Elintarviketeollisuuden suhdanteet ovat pysyneet vuodenvaihteessa lähes ennallaan. Tämänhetkinen tilanne on jonkin verran keskimääräistä heikompi. Suhdanteiden odotetaan vahvistuvan aavistuksen lähiaikoina.

Pieni kohennus suhdannenäkymiin

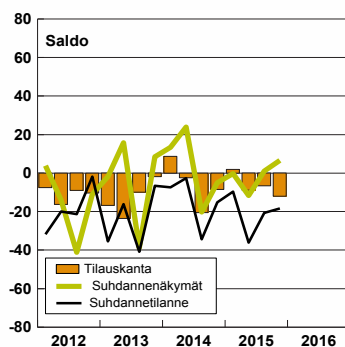
Suhdannenäkymien saldoluku parani tammikuussa tehdyssä tiedustelussa lukemaan +6 (lokakuussa +1). Suhdannenousua seuraavalle puolelle vuodelle odotti 7 prosenttia yrityksistä ja vain 1 % enteili tilan-

teen heikkenevän kuluvaan vuoden alkupuoliskolla.

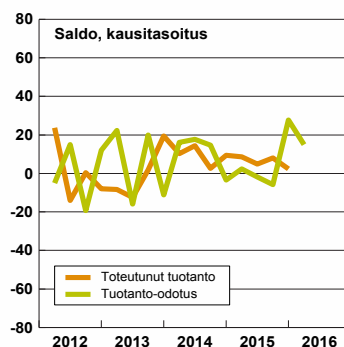
Tuotanto pysyi tiedustelun mukaan lähes ennallaan loka–joulukuussa. Lähikuukausina sen ennustetaan kasvavan maltillisesti. Tilaukanta on edelleen vähän tavanomaista niukempi.

Henkilöstön määrä pysyi tiedustelun vastaajayrityksissä ennallaan loppusyksyn ja alkutalven aikana, eikä sen odoteta muuttuvan lähikuukausinakaan.

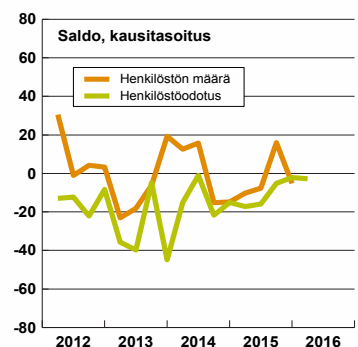
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

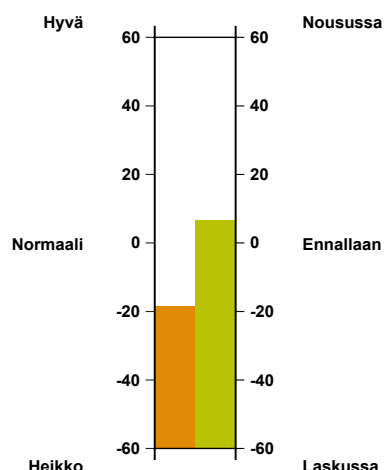

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdantetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	16	0	13	7	6	4	7
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	33	8	-3	-16	14	-13	29	-4
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	53	68	75	66	71	70	54	69
Tilaukanta normaaliin verrattuna	8	-2	-20	-9	3	-9	-7	-13
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-12	-25	-33	-33	-38	-22	-39	-23
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	-1	2	-9	7	13	-8	25
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	29	-26	-22	-14	8	7	-14
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-29	-23	-29	9	-14	-11	-15
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	14	-7	-20	-9	-10	-82	-24	-27
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	1	6	-7	7	2	3	8
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	61	67	59	62	50	55	59	43
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	2	3	5	1	1	1	2
puute kapasiteetista	20	16	5	17	21	11	0	4
riittämätön kysyntä	37	36	46	39	37	31	46	33
rahoitusvaikeudet	0	9	5	4	2	13	10	6
muu este	1	9	1	0	0	0	3	2
Suhdantetilanne tällä hetkellä	-7	-2	-34	-16	-10	-36	-20	-19
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	13	23	-21	-5	0	-12	1	6

Teva-teollisuus

- Suhdannetilanne yhä huomattavan heikko, mutta näkymät vähän aiempaa vakaammat
- Tilauskanta on selvästi alle normaalin, tuotannon arvioidaan pysyvän ennallaan
- Suhdannenäkymien saldoluku tammikuussa -2

Teva-teollisuuden yritysten suhdannetilanne on yhä erittäin heikko, mutta odotukset lähikuukausille ovat vakautuneet.

Tilanne heikko - näkymät vähän aiempaa vakaammat

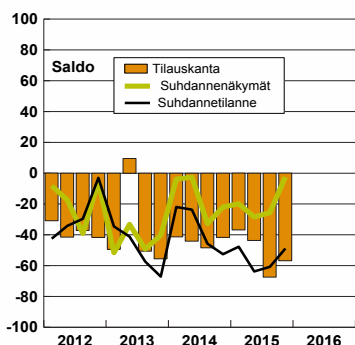
Suhdannenäkymät ovat edelleen selvästi miinuksella. Tammikuussa mitattu saldoluku oli -2 (lokakuussa -25). Tammikuussa kuusi prosenttia vastaajista odotti suhdanteiden paranevan seuraavan puolen vuoden aikana ja kahdeksan prosenttia odotti niiden heikkenemistä.

Vastaajayritysten tuotannon määrä on pysynyt viime kuukausina lähes ennallaan. Siihen ei odoteta muutoksia myöskään lähikuukausina.

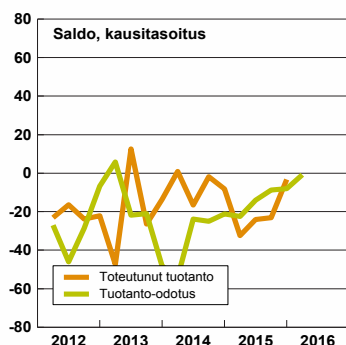
Tilauskanta on pienestä parannuksesta huolimatta erittäin niukka. Kapasiteettia on vapaana noin kahdella kolmasosalla toimialan yrityksistä.

Henkilöstön määrä supistui loppuvuonna jonkin verran. Seuraavalla kolmen kuukauden jaksolla sen arvioidaan laskevan edelleen.

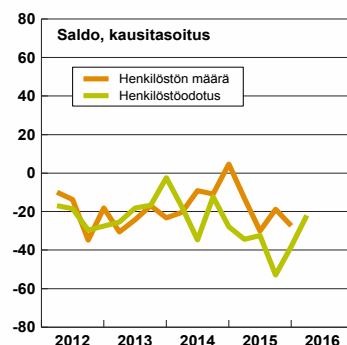
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

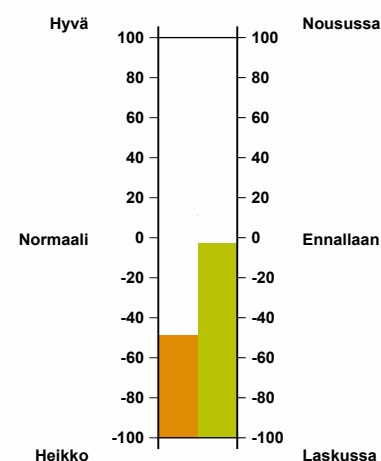

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	-6	-14	-16	-32	-17	-36	-5
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-16	-26	-30	-22	-2	-9	-20	-3
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	65	63	49	62	46	37	31	33
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-42	-45	-48	-41	-37	-44	-67	-57
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-8	-7	-64	-65	-46	-44	-63	-67
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	22	-11	0	-20	29	23	33	23
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-24	-1	-19	15	-18	-24	-26	-15
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-33	-19	-24	-32	-32	-59	-36	-19
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	-1	-23	-31	-23	3	-55	-33
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-1	-44	-17	-34	-2	-3	-31
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	47	27	60	87	63	61	75	77
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	0	8	9	7	9	5	10
puute kapasiteetista	0	0	0	20	0	0	0	6
riittämätön kysyntä	45	24	50	55	46	49	69	62
rahoitusvaikeudet	16	15	10	14	19	21	6	15
muu este	0	0	0	0	0	0	0	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-24	-46	-52	-48	-64	-61	-48
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-4	-2	-33	-23	-20	-28	-25	-2

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Puuteollisuus

- Suhdannetilanne pysynyt erittäin vaatimattomana
- Tuotannon määrissä ei suuria muutoksia, mutta hintojen tuntuva lasku painaa kannattavuutta
- Hintojen laskun enteilläään pysähtyvän
- Suhdannenäkymät aiempaa paremmat (saldoluku +30)

Puuteollisuus kuvaa suhdannetilannettaan edelleen huomattavan vaatimattomaksi (saldoluku -76). Sen sijaan odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat kohentuneet. Heikkojen suhdanteiden ennustetaan jonkin verran paranevan.

Tilanne heikko, odotukset hintojen vakautumisesta kohentavat näkymiä

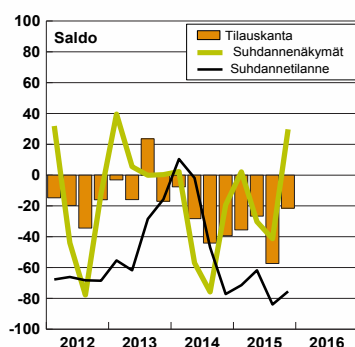
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +30 (lokakuussa -41). Uusimmassa tiedustelussa 41 % vastaajista odotti lähiajoille vahvistuvia

suhdanteita, kun taas 11 % ennusti tilanteen heikkenevän.

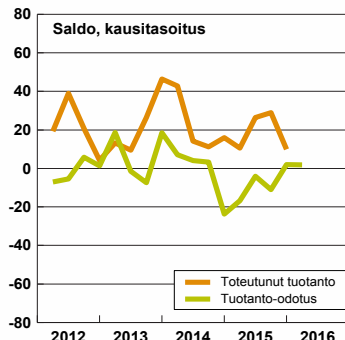
Uusien tilausten määrä kääntyi kasvuun loppusyksyllä. Tuotannon määrä pysyi lähes ennallaan. Hintojen lasku oli edelleen voimakasta ja kannattavuus aleni yleisesti.

Lähikuukausina tuotannon ennustetaan pysyvän likimain ennallaan. Hintojen laskun enteilläään pysähtyvän, mutta kannattavuus jäisi edellisvuotta heikommaksi. Henkilökunnan määrä laskisi yhä hieman.

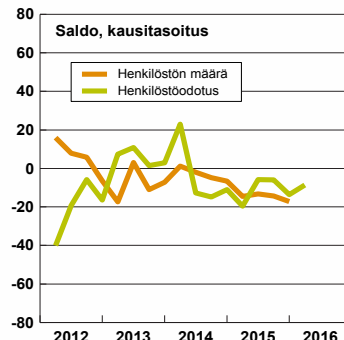
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

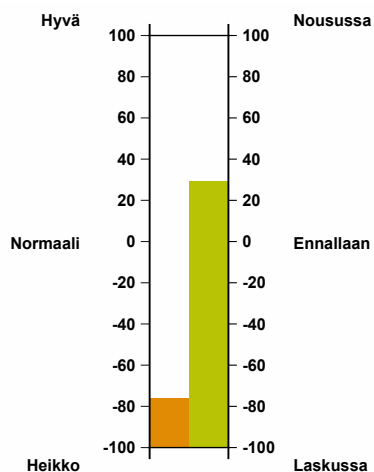

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	50	22	12	-1	18	31	32	-7
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	31	3	-54	-11	26	-12	-33	7
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	67	77	48	59	62	72	50	80
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-7	-29	-44	-40	-36	-27	-57	-21
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-1	-5	-37	-24	-26	-24	-17	-3
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	-6	31	39	46	31	26	51
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	28	-17	-34	-5	18	-26	-44
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	-26	-50	-12	26	-19	-52	-2
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	48	45	43	31	-26	39	-9	-5
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-13	-21	19	19	2	-13	47
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	67	45	49	54	69	58	65	46
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	4	2	0	2	2	5	3
puute kapasiteetista	14	10	0	0	9	18	14	0
riittämätön kysyntä	20	33	47	52	45	40	43	39
rahoitusvaikeudet	25	8	2	0	1	0	10	4
muu este	10	1	0	2	13	3	0	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	10	-1	-47	-77	-71	-62	-84	-76
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	-57	-76	-19	2	-30	-41	30

Paperiteollisuus

- Suhdanteiden vahvistuminen jatkunut: tilannetta kuvataan yleisesti keskimääräistä vahvemmaksi
- Kapasiteetin käyttöaste kohonnut, osalla yrityksistä jo kapasiteettipulaa
- Suhdanteiden ennustetaan pysyvän nykyisellään kuluvan vuoden alkupuoliskon (saldoluku -2)
- Tuotannon määrä kasvaisi vähän
- Hintakehityksestä ennustetaan melko vakaata, ja kannattavuus vahvistuisi hieman

Paperi- ja selluteollisuuden yritysten suhdanteiden vahvistuminen on jatkunut. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan yleisesti keskimääräistä paremmaksi. Seuraavan puolen vuoden aikana suhdanteiden ennustetaan pysyvän nykyisellään.

Suhdannetilannetta kuvataan keskimääräistä vahvemmaksi

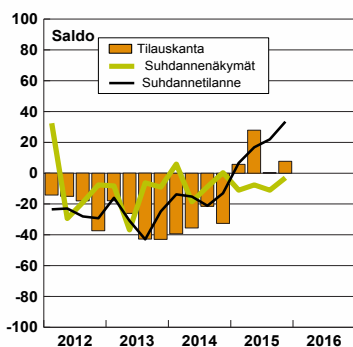
Saldoluku oli tammikuussa -2 (lokakuussa -11). Nyt 5 % yrityksistä ennusti suhdanteiden vahvistuvan ja 7 % odotti niiden heikkenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

raavan puolen vuoden aikana. Selvä enemmistö eli 88 prosenttia enteili vakaata suhdannekehitystä.

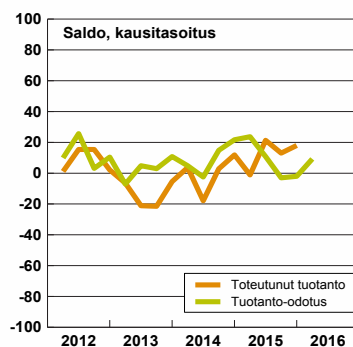
Tuotannon määrä kasvoi viime vuoden lopulla jonkin verran. Kehitys oli vähän edellisen tiedustelun odotuksia parempaa. Lähikuukausien aikana tuotanto kasvaisi yhä hieman. Myyntihintojen arvioidaan pysyvän likimain ennallaan, ja kannattavuus vahvistuisi vähän.

Henkilökunnan määrän laskun ennustetaan päättyvän.

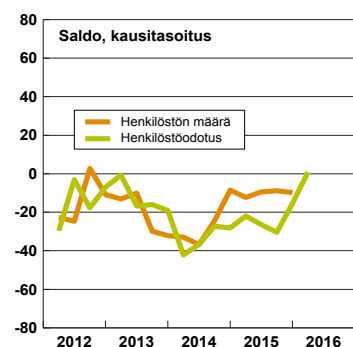
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

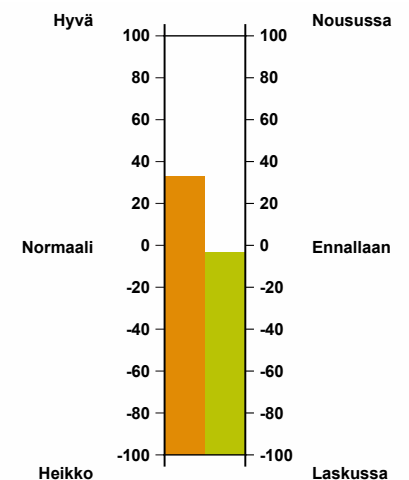

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	27	-22	-23	12	22	13	-13	22
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-13	23	29	18	-33	1	18
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	55	48	58	65	70	74	84	87
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-40	-35	-21	-32	6	28	1	7
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-27	-32	-22	-25	5	27	1	5
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	36	19	24	12	7	14	10	34
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-36	-33	-29	-7	-16	-7	-13	-7
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-22	-36	-36	-24	-12	-41	-24	2
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	-16	-26	29	31	26	43	49
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	0	23	53	7	-11	19	-17
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	36	62	45	46	24	33	18	25
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	0	0	0	0	0	0
puute kapasiteetista	1	5	12	3	5	14	3	13
riittämätön kysyntä	36	59	32	43	18	19	16	7
rahoitusvaikeudet	0	1	1	0	1	2	1	0
muu este	0	6	3	5	1	0	0	4
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-14	-15	-21	-14	6	16	22	33
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	-18	-9	0	-12	-8	-11	-2

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Painaminen

- Lähes kaikki yritykset kuvaavat tilannettaan heikoksi (saldoluku -81)
- Kysyntä on hyvin heikkoa ja tuotantokapasiteettia on paljon vapaana
- Tuotannon ja henkilöstön määrä jatkavat laskua lähikuukausina
- Suhdannenäkymät ovat yhä heikot (saldoluku -54)

Painoalan suhdannetilanne on jatkunut hyvin vaatimattomana, ja suhdannenäkymät ovat edelleen selvästi miinuksella.

Erittäin heikko suhdannevaihe jatkuu lähiaikoina

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -54 (lokakuussa -58).

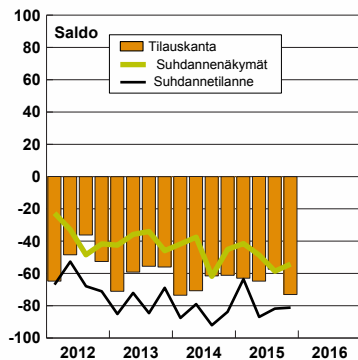
Tammikuun tiedustelussa vain kolme prosenttia yrityksistä ennusti tilanteen paranevan seuraavan puolen vuoden aikana. Heikkenevää kehitystä odotti 57 prosenttia ja odo-

tukset olivat vakaat 40 prosentilla vastaajista.

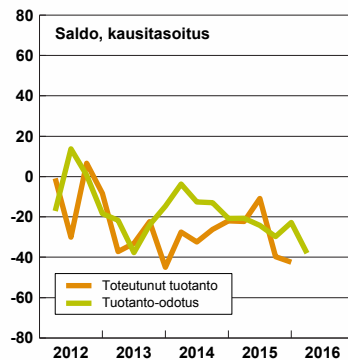
Tuotannon määrä laski laajalti viime vuoden lopulla. Sen arvioidaan olevan laskussa myös lähikuukaudet. Tilauskannan tasoa kuvataan yhä erittäin matalaksi, ja kapasiteettia on paljon vapaana.

Henkilökunnan määrän laskun arvioidaan jatkuvan. Myös myyntihintakehityksestä odotetaan laskevaa. Kannattavuus pysyisi kuitenkin lähellä nykytasoa.

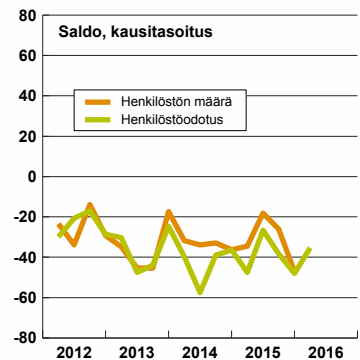
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

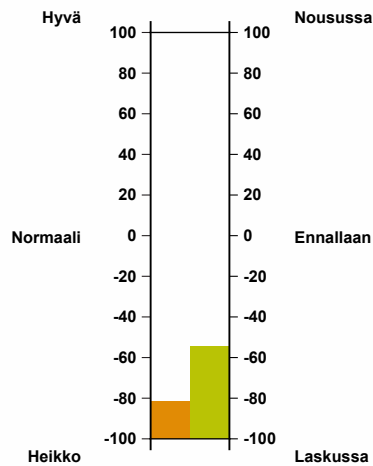

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-40	-27	-13	-22	-36	-2	-29	-43
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-13	-3	-26	-26	-26	-21	-24	-45
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	29	22	25	25	29	22	30	29
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-73	-71	-61	-61	-63	-65	-57	-73
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-61	-55	-66	-88	-62	-68	-79	-69
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-23	-42	-35	-36	-35	-38	-30	-45
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-38	-20	-42	-33	-44	-2	-31	-48
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-53	-38	-35	-44	-23	-34	-47	-33
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	-38	-33	-31	-52	-53	-70	-58
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-40	-25	-65	-60	-42	-32	-72	-71
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	97	80	82	91	92	100	89	82
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	15	20	11	9	21	9	0	7
puute kapasiteetista	0	0	4	0	8	0	7	0
riittämätön kysyntä	96	80	79	91	81	92	82	71
rahoitusvaikeudet	6	11	23	10	12	29	30	22
muu este	5	3	13	5	14	5	7	11
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-88	-79	-92	-83	-63	-87	-82	-81
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-42	-37	-62	-45	-41	-49	-58	-54

Kemianteollisuus

- Suhdanteet kohentuneet loppu-
syksyllä - nykytilanne jo keskimää-
räistä parempi
- Tuotanto on kasvanut vähän, ja
lähikuukausina kasvun odotetaan
nopeutuvan
- Tilauskanta lähellä keskimää-
räistä
- Kannattavuuteen ei enteillä
suuria muutoksia
- Suhdanneodotukset kokonaisuu-
tena melko vakaat (saldoluku -5)

Kemianteollisuuden yritykset ku-
vaavat suhdanteidensa vahvistuneen
jonkin verran, ja tämänhetkinen
tilanne on jo keskimääräistä parem-
pi. Seuraavan puolen vuoden aikana
suhdanteissa ei ennusteta tapahtuvan
suuria muutoksia.

Näkymät pysyneet melko vakaina, tuotanto kasvussa

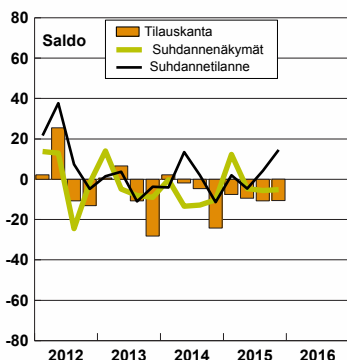
Suhdannenäkymät ovat pysyneet va-
kaina. Tammikuussa tehdyssä tiedus-
telussa saldoluku oli -5 (lokakuussa
-6). Paranevia suhdanteita odotti nyt
7 % ja tilanteen heikkenemistä 12

prosenttia vastaajista. Selvä enem-
mistö ei arvioinut suhdanteissaan
tapahtuvan muutoksia.

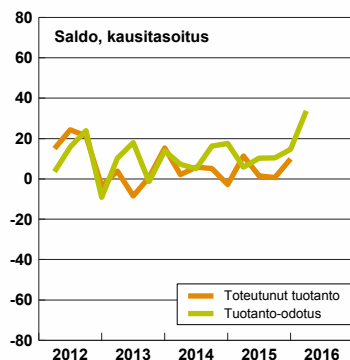
Tuotannon määrä kasvoi loppuvuon-
na aavistuksen. Lähikuukausille en-
nustetaan vähän ripeämpää kasvua.

Tilauskannan kuvataan olevan
melko lähellä tavanomaista. Kannat-
tavuus on pysynyt melko vakaana,
eikä siihen odoteta suuria muutoksia
lähikuukausille. Henkilöstön määrän
arvioidaan laskevan hieman.

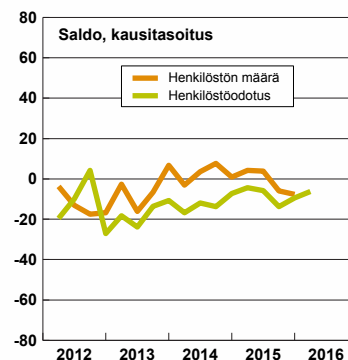
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

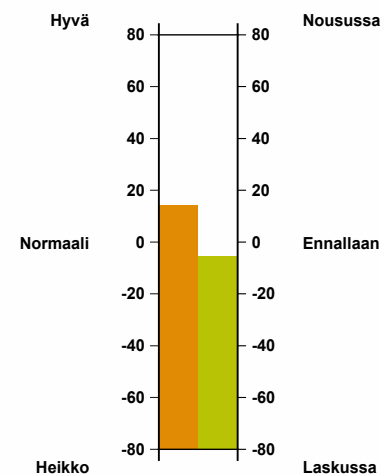

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	5	5	-15	29	-2	-1	-3
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	15	6	1	22	8	4	29
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	60	76	69	63	69	67	65	70
Tilauskanta normaaliin verrattuna	2	-2	-4	-25	-8	-10	-11	-11
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	9	-5	-5	-19	-3	-13	-14	-13
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-11	1	-1	4	9	14	14	4
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	18	4	-11	5	18	-9	-21
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	-16	-19	-10	10	-17	-21	-9
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	31	36	8	22	22	3	-13	20
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	27	18	16	15	26	17	20
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	53	42	35	42	38	34	48	35
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	6	0	1	2	1	2	1
puute kapasiteetista	7	17	2	6	3	2	5	4
riittämätön kysyntä	37	23	33	35	31	29	42	29
rahoitusvaikeudet	4	3	1	1	1	0	0	1
muu este	2	6	0	2	2	1	1	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-5	13	2	-11	2	-4	5	15
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-1	-13	-12	-11	12	-5	-6	-5

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Rakennustuoteteollisuus

- Suidannennousu jatkunut, mutta tilanne vielä alle keskimääräisen
- Tilauskanta on normaalia pienempi, mutta parantunut aiemmasta
- Tuotannon ennustetaan kasvavan jonkin verran lähikuukausina, ja myös kannattavuus vahvistuisi
- Yleiseen suhdannekuvan arvioidaan kirkastuvan jonkin verran

Rakennustuoteteollisuuden mukaan suhdanteet ovat jatkaneet kohene- mista loppuvuonna ja vuodenvaihteessa. Tämänhetkinen tilanne on silti jonkin verran keskimääräistä heikompi.

Tuotannon odotetaan kasvavan

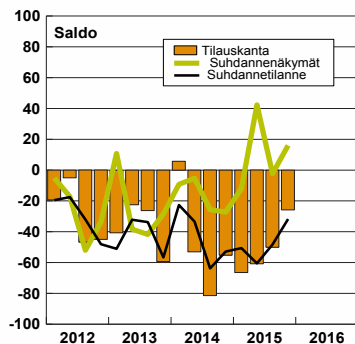
Suhdanteiden ennustetaan vahvistuvan edelleen jonkin verran seuraavan puolen vuoden aikana. Lähikuukausien suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +16, kun vastaava lukema oli lokakuussa -2.

Suhdanteiden vahvistumista vuoden alkupuoliskolla ennusti tammikuussa 27 prosenttia vastaajista, kun taas 11 % odotti heikennystä lähikuukausille.

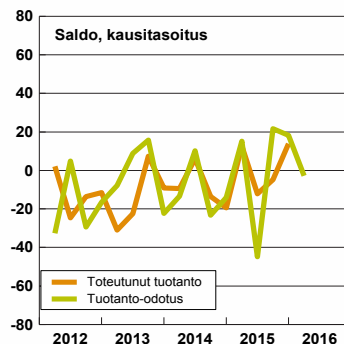
Tilauskannan vahvistuminen on jatkunut, mutta tilauksia on edelleen jonkin verran alle normaalin. Kannattavuuden ennustetaan vahvistuvan lähikuukausina.

Tuotannon määrä on kasvanut jonkin verran, ja kasvun ennustetaan jatkuvan vuoden alkupuoliskon. Henkilöstön määrä ei enää supistuisi.

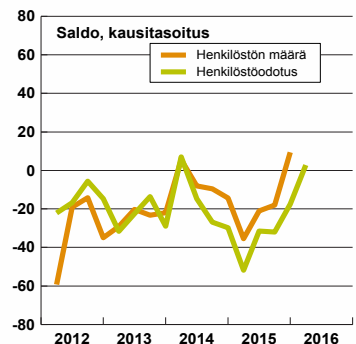
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

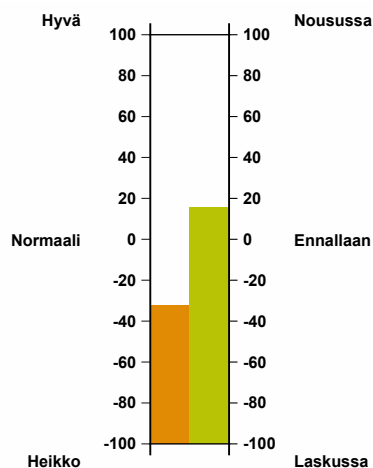

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	24	-18	-46	33	5	-14	-13
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	52	-11	-42	8	-4	35	-5	-7
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	69	52	57	51	47	40	49	46
Tilauskanta normaaliin verrattuna	6	-53	-81	-55	-67	-61	-51	-26
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-50	-72	-84	-69	-79	-44	-45	-42
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-12	0	3	-12	13	25	38	7
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	27	-15	-33	-37	12	-25	-8
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	22	-38	-55	-55	8	-46	-44	-1
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	-33	-62	-29	-47	-3	-9	12
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	-34	-14	1	4	-10	-1	39
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	62	55	57	67	81	76	70
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	2	5	0	0	4	9	8
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	2	11	13
riittämätön kysyntä	32	62	45	57	67	75	61	45
rahoitusvaikeudet	0	0	12	0	0	0	0	4
muu este	0	0	19	0	1	1	3	16
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-22	-33	-63	-53	-50	-60	-49	-32
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-6	-25	-27	-13	42	-2	16

Teknologiaateollisuus

- Suhdannetilanne laajalti tavanomaista heikempi
- Tilauskanta edelleen selvästi alle keskimääräisen
- Tuotannon kasvu on ollut hidasta, ja myös seuraavalle puolelle vuodelle on vain vaisuja kasvuo-dotuksia
- Suhdannenäkymien saldoluku +4: valtaosalla yrityksistä tilanne ei muuttuisi lähikuukausina

Teknologiaateollisuuden yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa olevan edelleen laajalti alle tavanomaisen (saldoluku -48).

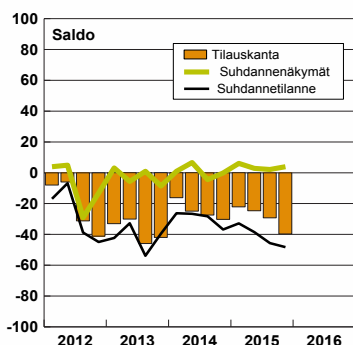
Suhdanteisiin odotetaan vain hyvin loivaa kohenemista

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +4 (lokakuussa +2). Uusimmassa tiedustelussa 12 prosenttia vastaajista ennusti suhdanteiden paranevan seuraavan puolen vuoden aikana. Heikkenevää kehitystä odotti puolestaan 8 % yrityksistä.

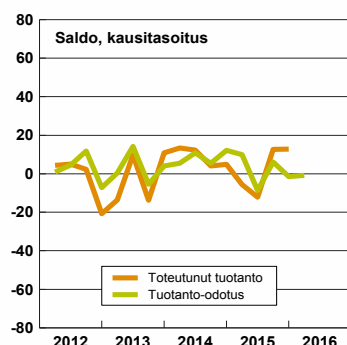
Uusien tilausten määrän ennustetaan kasvavan jonkin verran alkukevään aikana. Tilauskanta on kuitenkin selvästi keskimääräistä niukempi. Tuotanto kasvoi hieman loppusyksyllä. Lähikuukaudet se pysyisi ennallaan, ja loppukeväälle odotetaan pientä kasvua.

Myyntihintojen laskun odotetaan päättyvän. Kannattavuus alenisi kuitenkin aavistuksen. Henkilöstöodotukset ovat varovaiset, ja henkilöstön enteillään supistuvan jonkin verran.

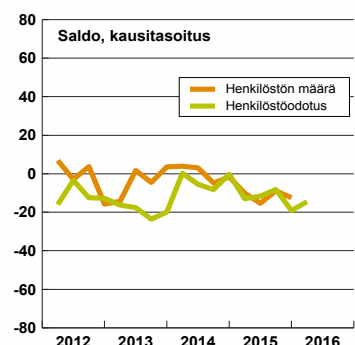
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

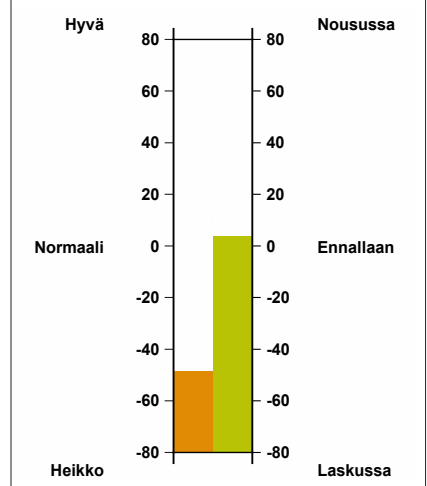

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	26	-4	-6	-7	-1	6	2
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	26	4	3	4	5	4	-9	-5
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	74	69	56	66	62	54	55	66
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-16	-24	-27	-31	-22	-24	-29	-39
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-18	-25	-33	-31	-24	-28	-35	-46
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	4	7	5	8	3	6	-11	-5
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	13	-9	-9	-10	-6	-13	-19
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-10	-9	-12	-5	-10	-26	-14
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-3	-6	4	25	-27	-43	-20
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	0	14	18	19	23	2	17
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	53	50	48	53	56	59	62	59
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	8	10	8	8	10	7	7
puute kapasiteetista	2	3	2	1	4	3	4	1
riittämätön kysyntä	45	42	39	42	44	52	53	52
rahoitusvaikeudet	9	6	8	7	3	6	5	4
muu este	2	4	3	3	5	0	2	1
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-27	-27	-29	-36	-33	-38	-46	-48
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	7	-4	0	7	3	2	4

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Kauppa

- Yleinen suhdannetilanne on jatkunut tuntuvasti keskimääräistä heikompana
- Myynti pysyi loppuvuonna lähes ennallaan, mutta lähikuukausille odotetaan pientä laskua
- Odotukset kannattavuuden ja henkilöstön kehityksestä ovat vaisut
- Yleiset suhdannenäkymät ovat edelleen alavireiset (saldoluku -16)

Kaupan alan yritysten suhdannetilanne on edelleen tuntuvasti keskimääräistä heikompi (saldoluku -41). Samoin näkymät seuraavalle puolelle vuodelle ovat vaatimattomat.

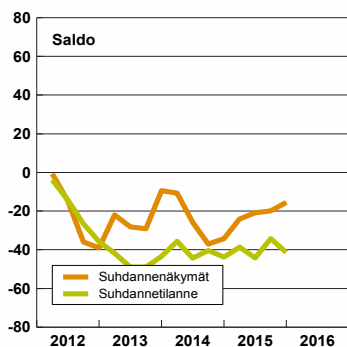
Näkymät seuraavalle puolelle vuodelle yhä miinuksella

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa tehdyssä tiedustelussa -16 (lokakuussa -20). Paranevia suhdanteita odotti nyt 11 % vastaajayrityksistä, ja 27 % arvioi suhdannekuvan synkkenevän kevään ja kesän 2016 aikana.

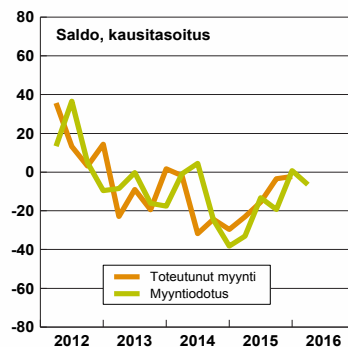
Myynnin määrä pysyi viime vuoden viimeisellä neljänneksellä lähes ennallaan. Sen arvioidaan laskevan loivasti lähikuukausien aikana. Henkilöstön määrä on supistunut jonkin verran, ja laskevan suunnan arvioidaan jatkuvan lähikuukaudet.

Kysyntätilannetta kuvataan yleisesti vaimeaksi, ja kannattavuus laskee myyntihintojen alenemisen myötä.

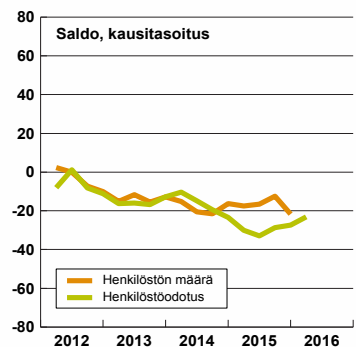
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

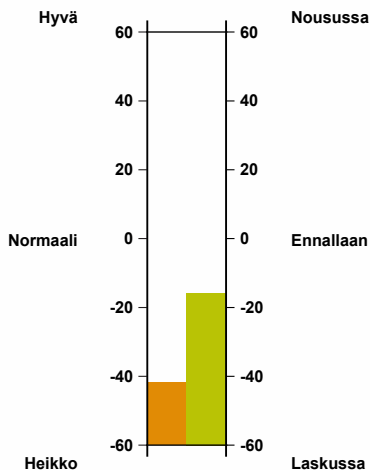

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	-31	-24	-30	-23	-15	-3	-3
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	-24	-39	-33	-13	-19	1	-6
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-14	-26	-20	-16	-11	-16	-25
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-6	-26	-27	-27	-24	-36	-29	-21
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	59	72	56	53	55	57	51
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	3	10	2	5	3	8	5
puute kapasiteetista	0	0	2	4	4	2	1	1
riittämätön kysyntä	47	55	56	47	39	47	52	43
rahoitusvaikeudet	2	4	5	4	6	3	3	3
muu este	5	1	10	6	7	5	2	7
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-35	-44	-41	-44	-39	-44	-35	-41
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-26	-37	-35	-24	-21	-20	-16

Matkailu- ja ravintolapalvelut

- Suidannetilanne edelleen alle keskimääräisen
- Myynnin määrä on pysynyt melko vakaana
- Lähikuukausille ennustetaan pientä kasvua myyntilukemiin
- Suidannenäkymät ovat aavistuksen kohentuneet, mutta yhä varovaiset (saldoluku -4)

Matkailu- ja ravintola-alan yritykset kuvaavat suidannetilanettaan yleisesti keskimääräistä heikommaksi. Suidannenäkymät ovat aavistuksen paremmat kuin edellisessä tiedustelussa, mutta yhä varovaiset.

Vain pieni kohennus suidannenäkymiin

Suidannenäkymien saldoluku oli tammikuussa tehdyssä tiedustelussa lukemassa -4 (lokakuussa -13).

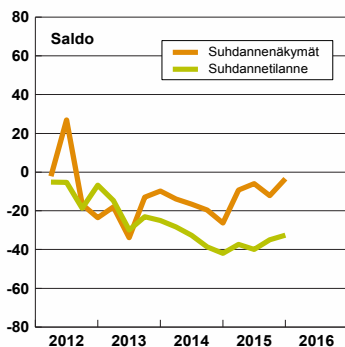
Vahvistuvaa suidannekuvaa odotti nyt 12 % vastaajista, kun taas 16 %

enteili tilanteen heikkenevän kevään ja kesän aikana.

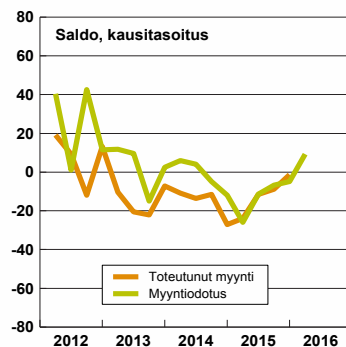
Myynnin määrässä ei tapahtunut suuria muutoksia viime vuoden lopulla. Lähikuukausille ennustetaan pientä kasvua myyntilukemiin. Myyntihintojen arvioidaan kohoavan aavistuksen, eikä kannattavuudessa tapahtuisi suuria muutoksia.

Henkilökunnan määrän ennustetaan laskevan yhä lievästi.

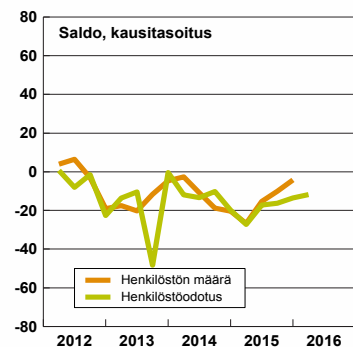
Suidanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

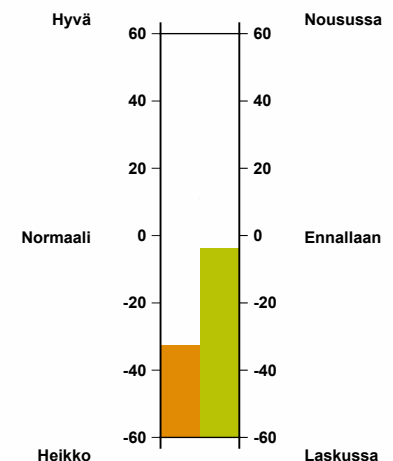

Suidannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-18	-5	-20	-27	-16	-1	4
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-2	-14	-34	-5	-4	-9	-1
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-2	-19	-23	-31	-6	-12	-5
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	4	-12	-29	-31	0	-17	-22	-17
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	63	67	64	65	66	65	58	63
Esteenä ammattitaitovoiman puute (% vastaajista)	12	7	7	4	7	8	10	7
puute kapasiteetista	1	2	1	1	1	1	1	2
riittämätön kysyntä	50	61	54	60	61	54	51	57
rahoitusvaikeudet	4	3	8	2	5	4	0	0
muu este	3	1	6	2	1	9	0	5
Suidannetilanne tällä hetkellä	-28	-33	-39	-42	-37	-40	-35	-32
Suidannenäkymät lähitulevaisuuteen	-14	-17	-19	-26	-10	-6	-13	-4

Suidannetilanne

Suidannenäkymät

Liikenne

- Tilanne hieman parantunut, mutta alle keskimääräisen
- Myynnin määrä pysyi loppuvuonna lähes ennallaan
- Lähikuukausille odotetaan vain loivaa kasvua
- Näkymät varovaiset edellisen tiedustelun tavoin (saldoluku -14)

Liikennealan yritysten mukaan suhdannetilanne on hieman kohentunut, mutta silti keskimääräistä heikompi (nykytilanteen saldoluku -30).

Suhdanneodotukset edelleen melko vaatimattomat

Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat edelleen varovaiset.

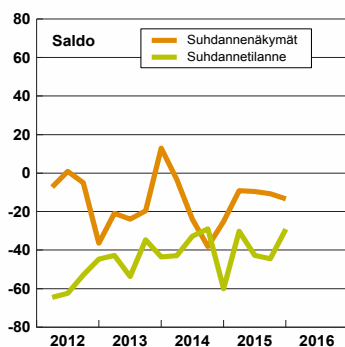
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa tehdyssä tiedustelussa lukemassa -14 (lokakuussa -11). Suhdanteiden vahvistumista seuraavan puolen vuoden aikana odotti

vain neljä prosenttia vastaajista, ja 18 prosenttia ennusti tilanteen heikenevän.

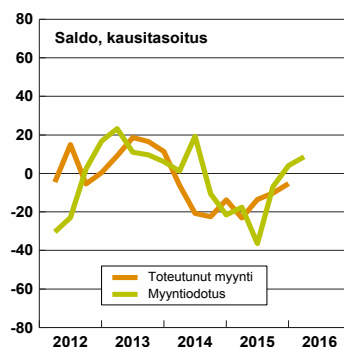
Myynti pysyi viime vuoden lopulla lähes ennallaan. Lähikuukausien aikana sen arvioidaan kasvavan loivasti. Henkilökunnan määrä on hieman laskenut, mutta alkuvuonna sen odotetaan pysyvän likimain ennallaan.

Myyntihintojen odotetaan pysyvän vakaina, eikä kannattavuudessakaan tapahtuisi suuria muutoksia.

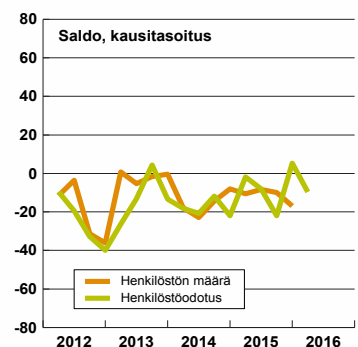
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

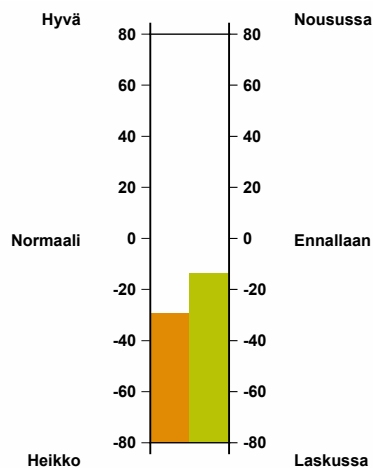

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-12	-29	-13	-31	-6	-18	1
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	27	-13	-22	-28	-29	-9	4	1
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-24	-13	-14	-14	-17	-1	-8	-21
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-6	-10	-31	-13	8	-22	-2	-20
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	72	70	69	69	72	66	50	49
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	10	9	1	3	1	2	2
puute kapasiteetista	0	0	2	2	6	3	0	0
riittämätön kysyntä	67	60	59	66	59	54	43	38
rahoitusvaikeudet	2	2	4	3	1	2	5	8
muu este	2	4	1	0	8	8	0	4
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-42	-33	-29	-59	-30	-42	-44	-30
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-4	-24	-38	-25	-10	-10	-11	-14

Rahoitus ja vakuutus

- Suhdannekuva kääntynyt vähän heikompaan
- Myynti pysytellyt kasvussa, mutta kasvuvauhdin odotetaan hidastuvan
- Kannattavuuden enteilläään hieman alenevan
- Yleisen suhdannekuvan arvioidaan jonkin verran heikkenevän (saldoluku -22)

Rahoitus- ja vakuutusalan yritykset kuvaavat suhdanteidensa kääntyneen uudelleen hieman heikompaan. Tämänhetkinen tilanne on jonkin verran alle keskimääräisen.

Suhdanneodotukset aiempaa varovaisemmat

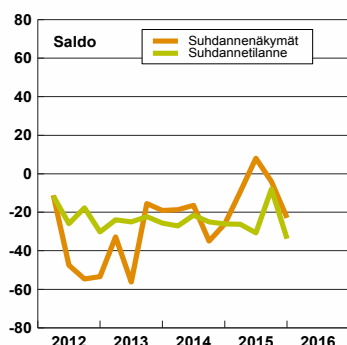
Odotukset ovat edellistä tiedustelua varovaisemmat, ja suhdannekuvan ennustetaan heikkenevän hieman seuraavan puolen vuoden aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -22 (lokakuussa -4). Tammikuussa vain 5 % yrityksistä

ennusti tilanteen paranemista, ja 27 % arvioi suhdannekuvan heikkenevän vuoden alkupuoliskolla.

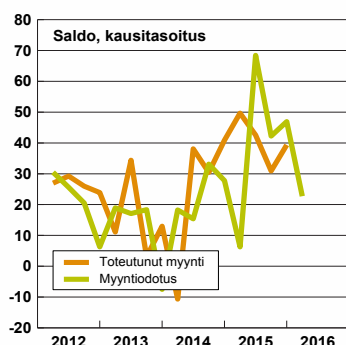
Myynti kasvoi melko yleisesti loppuvuonna. Kasvun arvioidaan jatkuvan aiempaa hitaampana vuoden 2016 alkupuoliskolla. Kannattavuus on pysynyt melko vakaana, mutta sen enteilläään hieman alenevan.

Henkilökunnan määrä on laskenut vähän. Siinä ei odoteta tapahtuvan suuria muutoksia ensimmäisellä neljänneksellä.

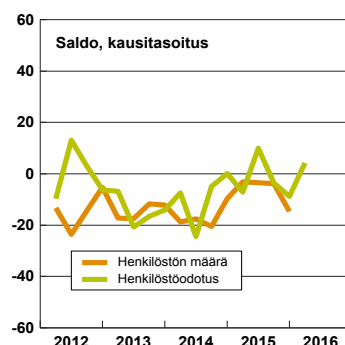
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

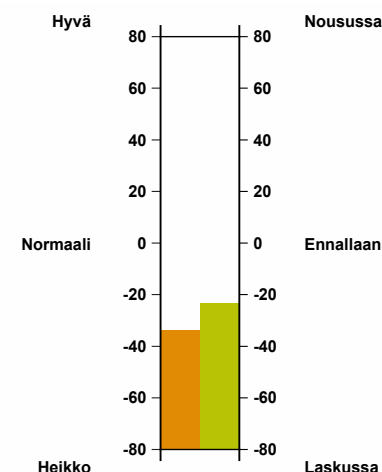

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-11	39	30	41	50	43	30	40
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	34	27	6	68	42	47	23
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-16	-12	-23	-14	-1	2	-8	-19
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-21	1	-2	-9	12	3	-12	3
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	25	23	42	63	36	39	41	29
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	5	5	5	5	5	25	5
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	2	0	1
riittämätön kysyntä	20	19	21	33	18	33	16	24
rahoitusvaikeudet	3	1	0	1	1	0	0	0
muu este	0	2	15	25	12	0	2	0
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-27	-22	-24	-27	-26	-31	-7	-34
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-18	-17	-34	-26	-9	8	-4	-22

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdanteet ovat kääntyneet parempaan, mutta nykytilanne on silti vähän keskimääräistä heikompi
- Myynnin kasvu oli melko hyvää viime vuoden lopulla
- Suhdannenäkymät vahvistuneet (saldoluku +21)
- Myynnin kasvu jatkuisi yleisenä ja myös kannattavuus paranisi vähän

Tieto- ja viestintäpalveluyritysten mukaan suhdannetilanne on kääntynyt parempaan, mutta nykytilaa kuvataan vielä vähän keskimääräistä heikommaksi.

Melko myönteiset näkymät lähikuukausille

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat jonkin verran kirkastuneet. Yleisen suhdannetilanteen odotetaan paranevan vuoden alkupuoliskolla.

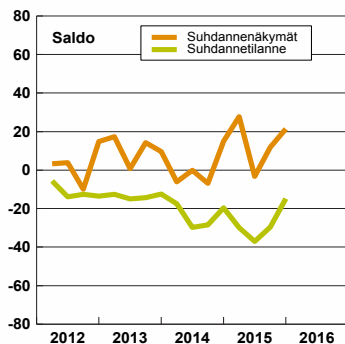
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa tehdyssä tiedustelussa +21 (lokakuussa +12). Tammikuussa

22 prosenttia yrityksistä arvioi tilanteen paranevan ja vain yksi prosentti sen heikkenevän seuraavan puolen vuoden aikana.

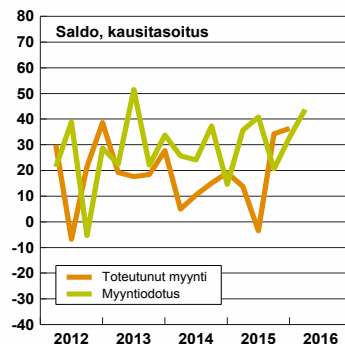
Myynti kasvoi viime vuoden lopulla melko yleisesti. Kasvun ennustetaan jatkuvan samankaltaisena seuraavan puolen vuoden ajan. Kannattavuuden arvioidaan vahvistuvan vähän.

Henkilökunnan määrä kasvoi loppusyksyllä hieman, ja myös lähikuukausille ennustetaan pientä lisäystä. Loppuvuonna sen odotetaan pysyvän ennallaan.

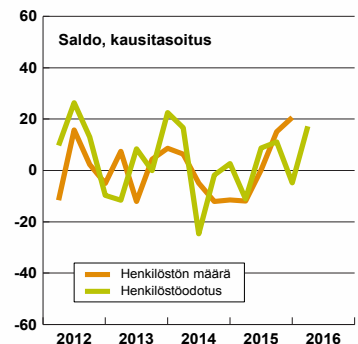
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

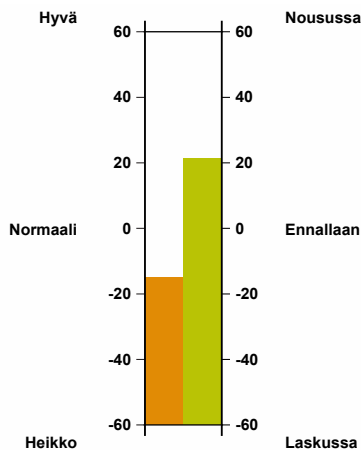

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	11	16	19	14	-4	34	36
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	38	14	35	41	21	32	43
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	-8	-9	-16	-9	-4	19	16
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-26	6	5	-6	4	22	-4	23
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	53	50	62	64	45	73	56
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	19	22	25	9	14	10	12	14
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	0
riittämätön kysyntä	28	40	26	52	52	39	46	42
rahoitusvaikeudet	3	0	1	2	6	0	10	4
muu este	0	0	1	6	2	1	7	10
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-17	-29	-28	-20	-29	-38	-29	-14
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-7	-1	-6	15	27	-4	12	21

Kiinteistöpalvelut

- Suhdannetilanne on pysynyt jonkin verran tavanomaista heikompana
- Myynti kasvoi loppuvuonna hieman
- Rekrytointivaikkeudet hieman helpottaneet, mutta silti muita aloja yleisempiä
- Seuraavalle puolivuotiskaudelle hieman varovaisemmat odotukset (saldo luku -6)

Kiinteistöpalveluyritykset kuvaavat suhdannetilanteensa olevan jonkin verran keskimääräistä heikompi.

Hieman aiempaa varovaisemmat näkymät

Suhdannenäkymät ovat hieman aiempaa varovaisemmat, mutta suhdanteisiin ei ennusteta suuria muutoksia vuoden 2016 ensimmäiselle puoliskolle.

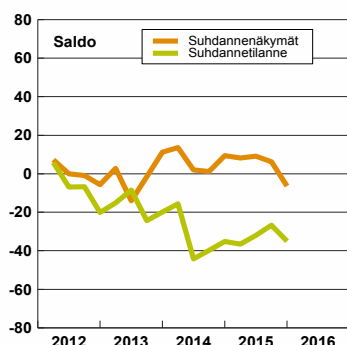
Yleisten suhdannenäkymien saldo luku oli tammikuussa -6 (lokakuussa +6). Suhdanteiden parannusta

seuraavalle puolelle vuodelle ennusti nyt neljä prosenttia vastaajista, kun taas 10 % yrityksistä odotti tilanteen heikkenevän.

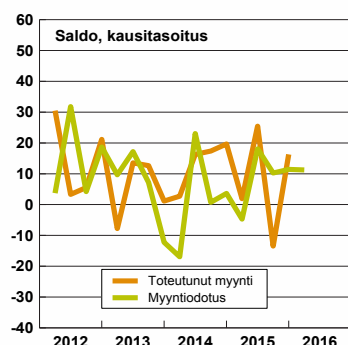
Myynnin volyymi oli viime vuoden lopulla loivassa kasvussa. Lähi-kuukausien aikana hitaan kasvun ennustetaan jatkuvan.

Kannattavuuden arvioidaan paranevan vähän. Rekrytointivaikkeudet ovat hieman lievittyneet (17 % yrityksistä).

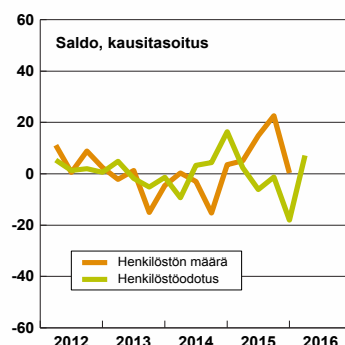
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

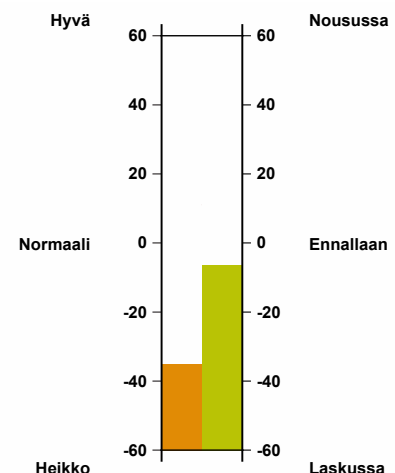

Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	16	18	19	2	25	-13	17
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	0	3	-5	18	10	12	11
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	11	-29	0	9	30	7	-4
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	-2	14	8	-1	-7	-22	15
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	33	38	34	44	41	43	32
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	33	15	16	22	29	31	30	17
puute kapasiteetista	0	0	2	0	0	0	2	0
riittämätön kysyntä	17	16	28	12	15	16	9	12
rahoitusvaikeudet	0	0	1	1	2	0	2	2
muu este	0	2	0	2	0	5	3	1
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-16	-44	-40	-36	-37	-32	-26	-35
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	14	3	1	9	8	9	6	-6

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Muut palvelut

- Tämänhetkinen suhdannetilanne on jonkin verran keskimääräistä heikempi
- Seuraavan puolen vuoden aikana suhdanteiden ennustetaan kohenevan vähän (saldoluku +6)
- Myynnin kasvu nopeutui hieman, mutta henkilöstössä ei tapahtuisi suuria muutoksia

Muiden palvelualojen suhdanteet pysyivät viime vuoden lopulla melko vakaina. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan kuitenkin jonkin verran tavanomaista heikommaksi (saldoluku -18). Muihin palvelualoihin luetaan Suhdannebarometrissa muun muassa opetus-, sosiaali- ja terveystoimet.

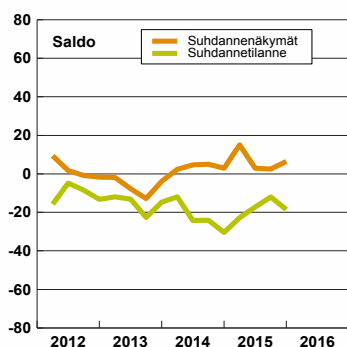
Suhdannenäkymät varovaisen myönteiset

Suhdanteisiin odotetaan pientä kohennusta seuraavan puolen vuoden aikana. Suhdannenäkymien saldolu-

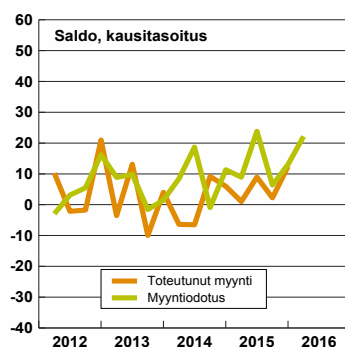
ku oli tammikuussa +6 (lokakuussa +2). Parannusta seuraavalle puolelle vuodelle odotti 14 % vastaajista ja 8 prosenttia arvioi tilanteen heikennevän.

Myynnin kuvataan kasvaneen maltillisesti viime vuoden lopulla. Lähikuukausina kasvu jatkuisi vähän nopeampana. Henkilökunnan määrässä ja kannattavuudessa ei tapahtuisi muutoksia.

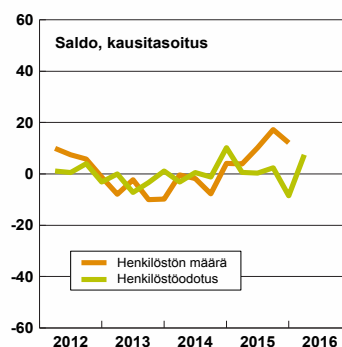
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

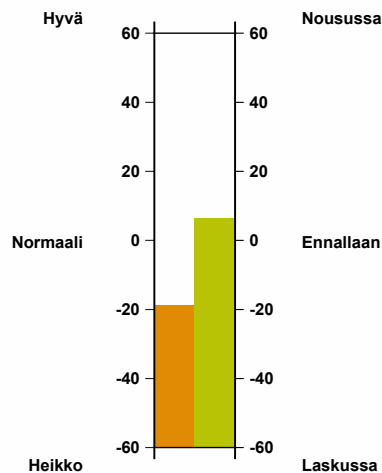

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

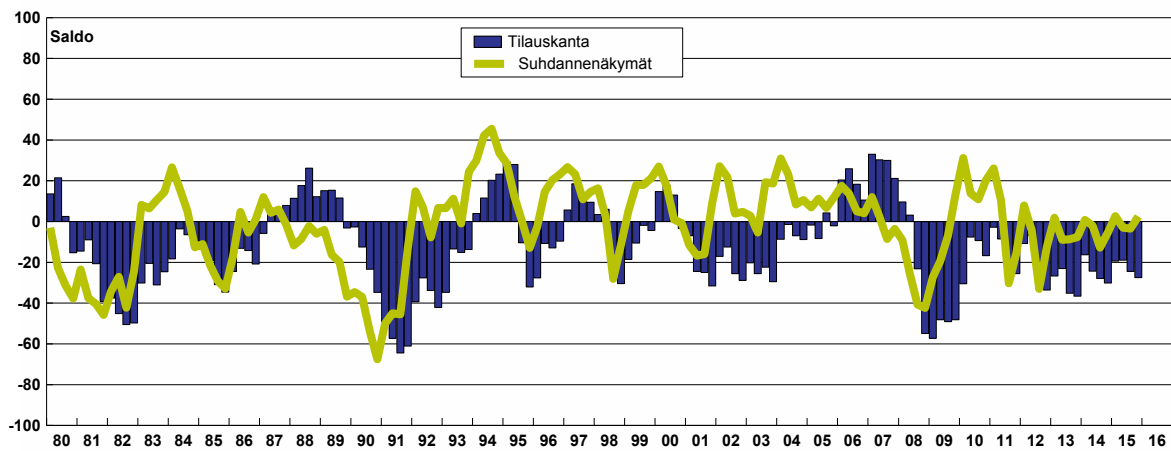

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

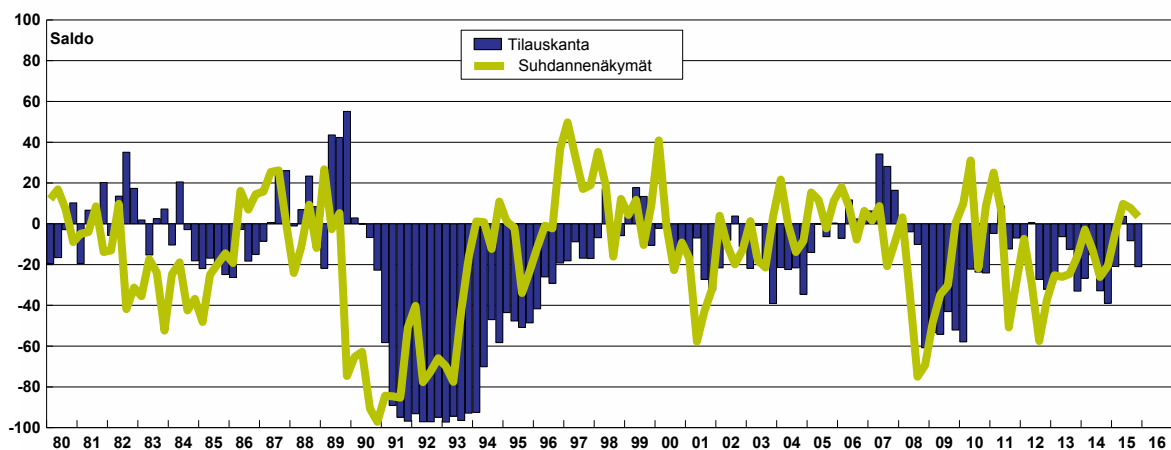
	2014				2015			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-6	9	6	1	9	2	12
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	-1	12	9	24	6	13	22
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	7	-17	-1	8	21	6	8
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-4	8	1	6	-1	-11	10
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	44	46	49	57	46	46	47
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	22	17	13	13	20	20	15	18
puute kapasiteetista	1	1	1	1	1	1	1	2
riittämätön kysyntä	33	24	31	36	30	25	27	26
rahoitusvaikeudet	5	4	6	6	4	3	5	3
muu este	8	3	4	3	8	3	4	4
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-12	-24	-24	-31	-22	-17	-13	-18
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	5	5	3	15	2	2	6

Pitkiä aikasarjoja

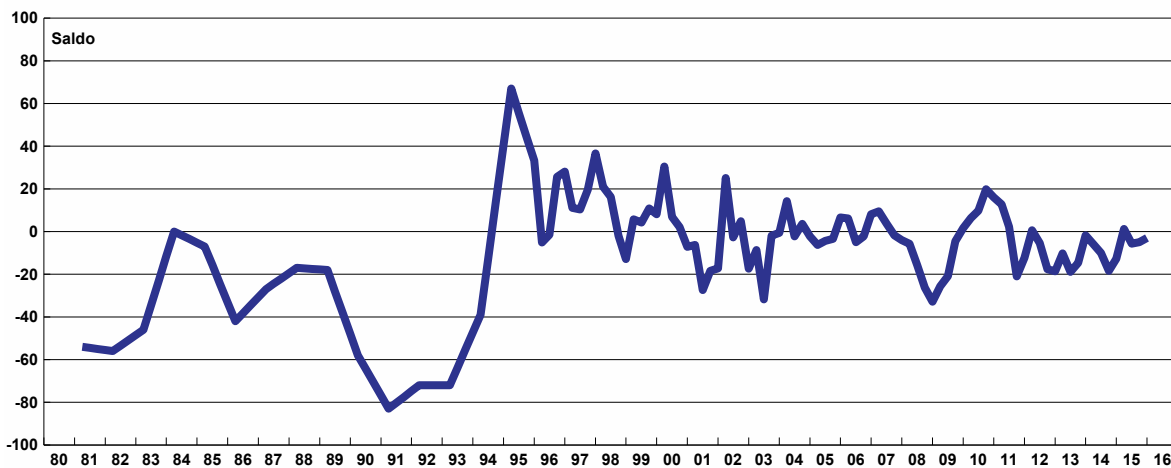
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

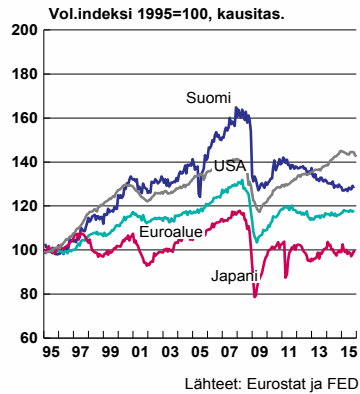

Palvelujen suhdannenäkymät

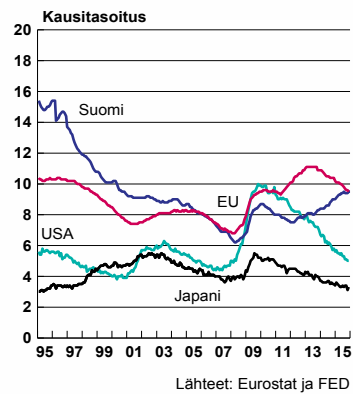

Taustatietoa taloudesta

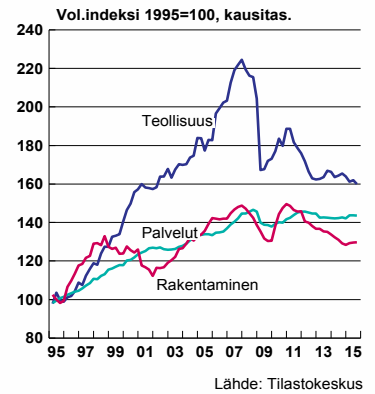
Teollisuustuotannon kehitys

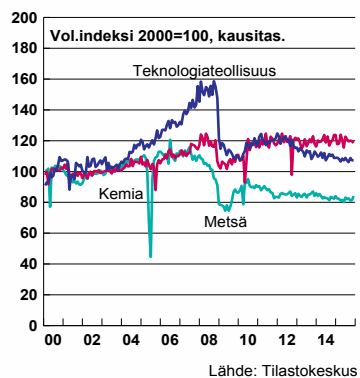
Työttömyysaste, %

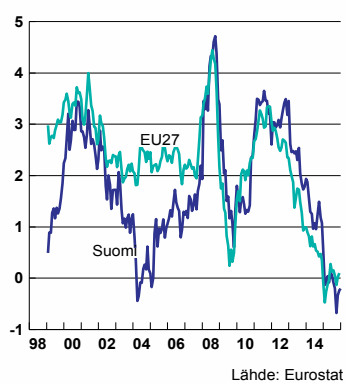
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

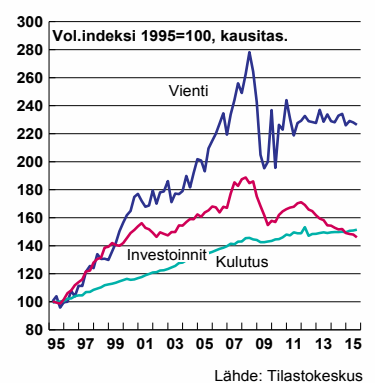
Teollisuustuotanto

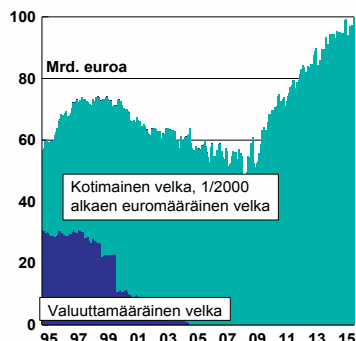
Inflaatio, %

Kysynnän päätekijät

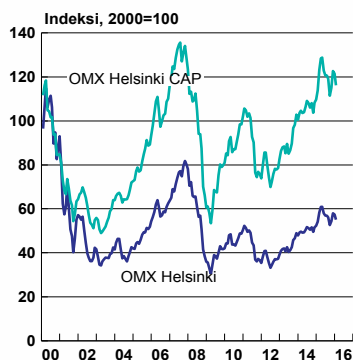

Valtionvelka

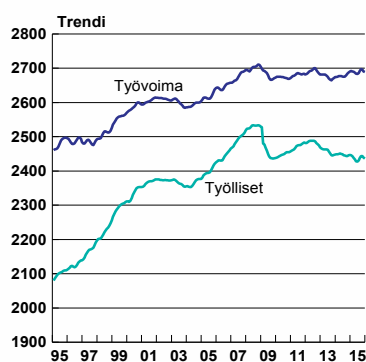
Lähde: Valtiokonttori

Pörssikursseja

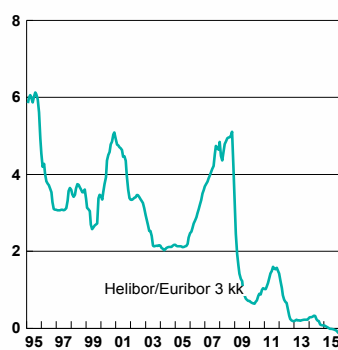
Lähde: OMX Helsinki

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

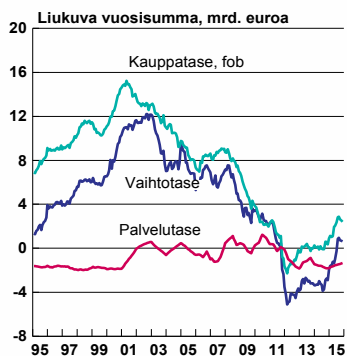
Lähde: Tilastokeskus

Lyhyt markkinakorko, %

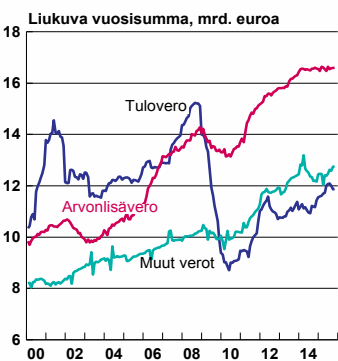
Lähde: Suomen Pankki

Ulkomaankaupan taseet

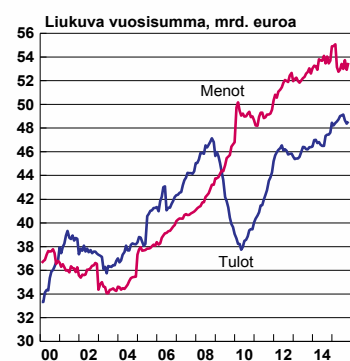
Lähde: Suomen Pankki

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Lähde: Valtiokonttori

Valtiontalouden tulot ja menot

Lähde: Valtiokonttori

Suhdannetiedustelumenetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdannetiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdannetiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdannetiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **tammikuussa 2016**. Siihen on vastannut **1 444 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **noin 334 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokitteluksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni.

Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdannetiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on osa **Euroopan komission suhdannekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdannetiedusteluista

Suhdannetiedusteluilla selvitetään yritysjohtajien näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeitteitä. Tyypillisesti suhdannetiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on

tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdon ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 • www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi